

Sygn. akt I ACa 192/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Dorota Markiewicz (spr.)

Sędziowie: SA Beata Byszewska

SO del. Dagmara Olczak - Dąbrowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Marta Puzkarska

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko (...) w likwidacji

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 11 lipca 2018 r., sygn. akt I C 1314/17

I. oddala apelację;

II. zasądza od (...) w likwidacji na rzecz J. K. kwotę 8 100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Dagmara Olczak - Dąbrowska Dorota Markiewicz Beata Byszewska

Sygn. akt I ACa 192/19

UZASADNIENIE

Powód J. K. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że (...) w likwidacji ma zapłacić kwotę 800 811,03 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 19 października 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Powód domagał się zapłaty z tytułu odkupu jednostek uczestnictwa w funduszu.

W dniu 30 października 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym uwzględniając żądanie w całości.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany podniósł: niedopuszczalność drogi sądowej, naruszenie art. 249 i art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, brak podstawy prawnej do naliczania odsetek oraz błędną wysokość dochodzonego roszczenia. Pozwany twierdził, iż nie mógł zrealizować zleceń odkupienia jednostek uczestnictwa, które pozwany złożył w dniach 8 lipca, 30 lipca 31 lipca, 1 sierpnia, 4 sierpnia, 5 sierpnia 2014 r., gdyż w

dniu 7 października 2014 r. Komisja Nadzoru Finansowego cofnęła (...) S.A. zezwolenie na działalność towarzystwa. Tryb likwidacji został określony w art. 249 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zdaniem pozwanego powód może być zaspokojony jedynie proporcjonalnie do liczby posiadanych jednostek uczestnictwa, zaś pozwany dokonał na rzecz wszystkich wierzycieli wypłat według takiej właśnie zasady.

Wyrokiem z dnia 11 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – w punkcie pierwszym orzeczenia – utrzymał w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 października 2017 r. sygn. akt I Nc 302/17 w zakresie kwoty 582 844,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 października 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz w zakresie odsetek od kwoty 217 966,35 zł w wysokości odsetek ustawowych od dnia 19 października 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 23 listopada 2017 r., odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 145 893,36 zł od dnia 24 listopada 2017 r. do dnia 20 lutego 2018 r., odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 43 870,03 zł od dnia 21 lutego 2018 r. do dnia 5 czerwca 2018 r. oraz kwoty 20 828 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Nadto, w punkcie drugim orzeczenia, Sąd Okręgowy w pozostałym zakresie nakaz zapłaty uchylił i postępowanie umorzył.

Z ustaleń faktycznych leżących u podstaw orzeczenia Sądu pierwszej instancji wynika, że w dniu 9 lipca 2014 r. J. K. sprzedał 2 741,60 jednostek uczestnictwa w subfunduszu (...) o wartości 542 754,55 zł. W dniu 30 lipca 2014 r. fundusz odkupił 698,2195 jednostek uczestnictwa o wartości 140 000 zł, w dniu 31 lipca 2014 r. fundusz odkupił jednostki na kwotę 200 000 zł, a w dniu 1 sierpnia 2014 r. dokonano odkupu na kolejną kwotę 200 000 zł. Następnie, w dniu 4 sierpnia 2014 r. fundusz odkupił jednostki od powoda na kwotę 260 000 zł, a w dniu 5 sierpnia 2014 r. na kwotę 200 000 zł. Jak przy tym ustalono, zgodnie z § 27 statutu funduszu fundusz odkupuje jednostki uczestnictwa na żądanie uczestnika w każdym dniu wyceny, a towarzystwo nie pobiera opłat za odkupienie jednostek uczestnictwa.

W dalszej kolejności Sąd Okręgowy odnotował, iż w dniu 7 października 2014 r. Komisja Nadzoru Finansowego cofnęła (...) zezwolenie na wykonywanie działalności polegającej na tworzeniu i zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi, pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa. Jako powód wskazano istotne naruszenia interesów uczestników funduszu, w szczególności niewypłacanie im należnych środków pieniężnych z tytułu zleceń odkupienia jednostek uczestnictwa.

Otwarcie likwidacji Funduszu nastąpiło 8 stycznia 2015 r. Likwidatorem jest (...) Bank (...) S.A. w K..

Z ustaleń Sądu pierwszej instancji wynika nadto, że pismem z dnia 26 lutego 2016 r. Likwidator Funduszu potwierdził powodowi, że przysługują mu wierzytelności z tytułu zrealizowanego, ale nie opłaconego przez fundusz zlecenia odkupienia jednostek uczestnictwa w wysokości: 581,52 zł na (...), 1 516 687,55 zł na (...), 60/100 zł na (...), 6 929,42 zł na (...) oraz 15/100 na (...). Powód otrzymał 40 % środków z odkupienia jednostek, funduszu w wysokości 606 675,02 zł. Pismem z dnia 8 czerwca 2017 r. likwidator funduszu potwierdził, że powodowi przysługuje z tytułu umorzenia jednostek funduszu wierzytelność w wysokości 910 012,53 zł, co stanowi 60% pierwotnej kwoty wierzytelności, a kwota 606 675,02 zł stanowiąca równowartość 40 % pierwotnej kwoty została wypłacona w sierpniu 2016 r.

Powód, pismem z dnia 19 czerwca 2017 r., wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 925 652,73 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 65 652,73 zł od dnia 8 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, 200 000 zł od dnia 9 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, 200 000 zł od dnia 10 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, 260 000 zł od dnia 12 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, 200 000 zł od dnia 13 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty.

Przechodząc do oceny merytorycznej zasadności powództwa, Sąd Okręgowy odnotował na wstępie, iż powód nie należy do kategorii uczestników, których wierzytelności wobec funduszu podlegałyby zaspokojeniu według zasady proporcjonalności wyrażonej w art. 249 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. Wyjaśnił, że wierzytelność powoda nie wynika z tytułu posiadania przez niego jednostek uczestnictwa w funduszu, co do którego rozpoczęto procedurę likwidacji, ponieważ powód zbył jednostki uczestnictwa w funduszu przed otwarciem jego likwidacji, a więc jego wierzytelność wobec funduszu powstała przed otwarciem likwidacji, co – zdaniem Sądu Okręgowego – wyklucza ją z dyspozycji powołanego przepisu. Jak stwierdził, procedura

likwidacji funduszu ma na celu umorzenie jednostek uczestnictwa w celu wypłaty uzyskanych środków pieniężnych uczestnikom funduszu proporcjonalnie do liczby posiadanych jednostek uczestnictwa, podczas gdy powód w dacie otwarcia likwidacji takich jednostek już nie posiadał.

Sąd Okręgowy zważył, iż żaden przepis ustawy o funduszach inwestycyjnych ani żadne z postanowień statutu funduszu nie przewidywały terminu, w jakim fundusz winien przekazać powodowi pochodzące z transakcji środki, natomiast § 30 ust. 3 statutu funduszu przewidywał, że wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa następuje niezwłocznie, począwszy od następnego dnia roboczego następującego po dniu wyceny, w którym miało miejsce odkupienie jednostek uczestnictwa. Z tych względów Sąd Okręgowy przyjął, iż wierzytelność powoda stawała się natychmiast wymagalna. Dlatego też w chwili otwarcia likwidacji funduszu roszczenie powoda winno być zaspokojone poza kolejnością przewidzianą w toku likwidacji funduszu, jako wcześniej powstałe, a nie aktualizujące się w wyniku umorzenia jednostek uczestnictwa w toku likwidacji. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 82 ustawy o funduszach z chwilą odkupienia jednostki uczestnictwa są umarzane z mocy prawa. Zatem nie może odnosić się do sytuacji powoda norma art. 249 ustawy o funduszach inwestycyjnych.

Jakkolwiek pozwany wskazał w zarzutach od nakazu zapłaty, że kwestionuje wysokość dochodzonego roszczenia, to nie podał przyczyn tego stanowiska, ograniczając się do wskazania na konieczność zachowania zasady proporcjonalności w zaspokajaniu wierzytelności funduszu. Zważywszy, że – zdaniem Sądu Okręgowego – zasada ta w odniesieniu do powoda nie ma zastosowania, roszczenie uznano za wykazane co do wysokości na podstawie przedłożonych dokumentów pochodzącymi od pozwanego, a stanowiącymi uznanie długu. Stąd też, mając na uwadze częściowe cofnięcie pozwu (wobec częściowego spełnienia świadczenia przez pozwanego), Sąd pierwszej instancji utrzymał w pozostałej części nakaz zapłaty w mocy.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł pozwany, podnosząc we wniesionym środku zaskarżenia zarzut:

- naruszenia art. 5 k.c. w zw. z art 249 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnym;
- nierozpoznania istoty sprawy przejawiającego się w nierozstrzygnięciu zarzutów pozwanego dotyczących braku drogi sądowej oraz naruszenia art. 5 k.c.;
- naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak w uzasadnieniu odniesienia się do zarzutów braku drogi sądowej oraz nadużycia prawa (249 ust. 1 ust. o funduszach oraz art. 5 k.c.);
- naruszenia art. 83 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych poprzez przyjęcie, iż równość praw uczestników funduszu nie odnosi się do sumy likwidacyjnej;
- niewyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, w tym poprzez niezasadne oddalenie wniosków dowodowych pozwanego w postaci przesłuchania zawnioskowanych świadków;
- błędu w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, iż pozwany jest zobowiązany do zapłaty odsetek ustawowych i odsetek za opóźnienie, podczas gdy zobowiązaniem do zapłaty odsetek zgodnie ze statutem pozwanego funduszu jest towarzystwo.

Mając na uwadze powyższe, pozwany wniósł o zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto skarżący zażądał zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa adwokackiego udzielonego powodowi na etapie postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne.

Zarzut naruszenia art. 5 w związku z art. 249 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi jest bezzasadny. W myśl drugiego z przywołanych przepisów likwidacja funduszu inwestycyjnego polega na zbyciu jego aktywów, ściągnięciu należności funduszu, zaspokojeniu wierzycieli funduszu i umorzeniu jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych uczestnikom funduszu, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych. Powyższe oznacza, że ustawodawca przewidział odmienne zasady zaspokojenia wierzycieli funduszu i jego uczestników w przypadku likwidacji funduszu. W pierwszej kolejności winni być zaspokojeni ci pierwsi, natomiast uczestnicy funduszu uzyskują wypłatę środków pieniężnych proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych. Z oczywistych przyczyn ten drugi sposób czyli zasada proporcjonalności nie może odnosić się do powoda, który w dacie otwarcia likwidacji funduszu nie był już jego uczestnikiem. Wierzytelność powoda nie wynika bowiem z tytułu posiadania przez niego jednostek uczestnictwa w funduszu, co do którego rozpoczęto procedurę likwidacji. Powód zbył jednostki uczestnictwa w funduszu przed otwarciem jego likwidacji. Tym samym jego wierzytelność wobec funduszu powstała przed otwarciem likwidacji, co wyklucza go z dyspozycji powołanego przepisu odnoszącej się do uczestników funduszu.

Nawet gdyby uznać, że również w odniesieniu do wierzycieli takich jak powód winno się zastosować zasadę proporcjonalności, to dotyczyłaby ona etapu już po uzyskaniu tytułu egzekucyjnego czyli jego realizacji. Sąd orzekający w sprawie niniejszej nie miał zresztą nawet potencjalnej możliwości określenia owej proporcji, nie wskazał jej też pozwany.

Nie sposób podzielić stanowiska pozwanego, że dochodzenie przez powoda zapłaty za zbyte jednostki uczestnictwa stanowi nadużycie prawa. Powód realizuje swoje prawo podmiotowe – skoro zbył odpłatnie prawo majątkowe, jest uprawniony do uzyskania jego ekwiwalentu, a za podmiot, któremu można zarzucić naruszenie art. 5 k.c., może być uznany jedynie pozwany, bowiem nie spełnił świadczenia należnego powodowi. Nadto ocena żądania pod kątem art. 5 k.c. winna być dokonana poprzez analizę relacji między stronami, nie zaś poprzez analizę sytuacji nieokreślonych osób trzecich, które mają być potencjalnie pokrzywdzone uwzględnieniem powodztwa. Znamienne jest zresztą, że sam pozwany nie precyzuje zakresu owego potencjalnego pokrzywdzenia, a jedynie ogólnikowo wskazuje na taką możliwość bez odniesienia do wielkości zobowiązań funduszu i posiadanych przez niego zasobów finansowych. W konsekwencji brak jest podstaw do przyjęcia, że istotnie takie pokrzywdzenie będzie miało miejsce.

Jakkolwiek Sąd Okręgowy istotnie nie odniósł się do zarzutu naruszenia art. 5 k.c., to jednak nie uzasadnia to postawienia mu zarzutu nierozpoznania istoty sprawy, ponieważ bez wątpienia ocenił podstawę faktyczną żądania i dokonał jego analizy w świetle przepisów prawa materialnego.

Zgodzić się również trzeba z pozwanym, że Sąd Okręgowy nie odniósł się do zarzutu niedopuszczalności drogi sądowej, co jednak także nie oznacza nierozpoznania istoty sprawy, ponieważ niewątpliwie Sąd przyjął, że taka droga istnieje.

Niedopuszczalność drogi sądowej może mieć charakter trwały, gdy dana sprawa nie jest sprawą cywilną, lub czasowy. Przez sprawę cywilną w ujęciu materialnym należy rozumieć taką sprawę, w której ochrona prawna sprowadza się do wywołania skutku w zakresie stosunku cywilnoprawnego sensu largo, a więc stosunku osobistego, rodzinnego lub majątkowego, którego podmioty – na wypadek sporu – występują jako równoprawni partnerzy. Jeżeli choćby jeden z nich uzyskuje pozycję organu działającego z mocy swej władzy zwierzchniej, to stosunek taki nie jest stosunkiem cywilnoprawnym (por.: orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 kwietnia 1989 r., Uw 9/88, OTK 1989, poz. 9; orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1958 r., 2 CR 384/58, OSPiKA 1960, z. 3, poz. 69). Sprawami cywilnymi ze swej natury są zatem – w rozumieniu art. 1 k.p.c. – sprawy ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy. Skarżący na żadnym etapie postępowania nie kwestionował, że sprawa niniejsza jest sprawą cywilną i taka jej kwalifikacja nie może budzić wątpliwości. Żądanie powoda jest wywodzone z umowy

i dotyczy zapłaty za zbyte jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym, a więc jego źródłem jest zobowiązanie cywilnoprawne. Sprawa niniejsza jest sprawą z zakresu prawa cywilnego.

Art. 2 k.p.c. ustanawia domniemanie drogi sądowej w sprawach cywilnych. Oznacza to, że każda sprawa cywilna w znaczeniu materialnym podlega rozpoznaniu przez sąd, chyba że przepis szczególnie przekazuje ją do właściwości innych organów. Taki przepis w odniesieniu do sprawy niniejszej nie istnieje i nie wskazał go sam apelujący. Z pewnością nie jest nim art. 249 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, bowiem nie wymienia on żadnego organu, przed którym powód mógłby dochodzić zapłaty za odkupione jednostki uczestnictwa.

Czasowa niedopuszczalność drogi sądowej zachodzi wówczas, gdy istnieje przepis szczególnie uzależniający wniesienie pozwu do sądu powszechnego od podjęcia pewnych czynności bądź wyczerpania określonego trybu o charakterze reklamacyjnym, mediacyjnym bądź administracyjnym (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2011 r., III CZP 3/11, Biul. SN 2011, nr 9, s. 9). Żadnego specjalnego trybu dla dochodzenia roszczenia powoda – innego niż proces sądowy – ustawodawca nie przewidział. Nie jest nim zgłoszenie wierzytelności likwidatorowi funduszu, bowiem brak jest w takim trybie możliwości uzyskania tytułu egzekucyjnego.

Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. jest nieskuteczny. Aby mógł on doprowadzić do wzruszenia zaskarżonego orzeczenia, strona apelująca winna wykazać, że uzasadnienie orzeczenia zawiera tak podstawowe wady konstrukcyjne, że nie poddaje się kontroli instancyjnej. Taka sytuacja nie ma miejsca w niniejszej sprawie, ponieważ mimo opisanych wyżej mankamentów uzasadnienia wyroku można w pełni prześledzić motywację Sądu Okręgowego, a poczynione przezeń ustalenia faktyczne są jasne i precyzyjne.

Nie doszło do naruszenia art. 83 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. Zgodnie z jego treścią fundusz nie może różnicować praw majątkowych uczestników funduszu posiadających jednostki uczestnictwa tej samej kategorii. Przepis ten nie odnosi się do powoda, którego jednostki uczestnictwa zostały odkupione przez fundusz przed otwarciem jego likwidacji, a zatem nie jest on uczestnikiem funduszu.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jest chybiony. Został on postawiony w związku z przypisaniem pozwanemu odpowiedzialności w zakresie odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Tymczasem kwestia ta dotyczy oceny prawnej, nie zaś ustaleń faktycznych. Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy, wypłata na rzecz powoda środków pochodzących z odkupu jednostek winna się odbyć w zasadzie niezwłocznie po dokonaniu tej transakcji i wycenie jednostek. Ani przepisy ustawy o funduszach inwestycyjnych, ani żadne z postanowień statutu funduszu nie przewidywało wprost terminu, w jakim fundusz winien przekazać powodowi pochodzące z transakcji środki.

Zgodnie z art. 85 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi z częstotliwością określoną w statucie nie rzadziej jednak niż w każdym dniu zbywania lub odkupywania jednostek uczestnictwa fundusz inwestycyjny otwarty dokonuje ustalenia ceny zbycia i odkupienia jednostek uczestnictwa. W myśl art. 89 ustawy fundusz jest obowiązany odkupić jednostki uczestnictwa od uczestników, którzy zażądali odkupienia jednostek, odkupienie jednostek uczestnictw następuje w chwili wpisania do rejestru członków funduszu, liczby odkupionych jednostek uczestnictwa i kwoty należnej uczestnikowi z tytułu odkupienia tych jednostek, którą fundusz powinien niezwłocznie wypłacić dotychczasowemu uczestnikowi. W świetle art. 90 ustawy fundusz określa terminy, w jakich najpóźniej nastąpi między innymi odkupienie przez fundusz jednostek uczestnictwa po zgłoszeniu żądania ich odkupu, terminy te nie mogą być dłuższe niż 7 dni. Jak stanowi § 26 ust. 1 statutu (...), (...) odkupu jednostki uczestnictwa na żądanie uczestnika w każdym dniu wyceny odkupienie jednostek uczestnictwa następuje w chwili wpisania do rejestru uczestników funduszu liczby jednostek uczestnictwa i kwoty należnej uczestnikowi z tytułu odkupienia tych jednostek. § 30 ust. 3 statutu funduszu przewidywał, że wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa następuje niezwłocznie, począwszy od następnego dnia roboczego następującego po dniu wyceny, w którym miało miejsce odkupienie jednostek uczestnictwa. Tym samym wierzytelność powoda z tego tytułu stawała się natychmiast wymagalna. W chwili otwarcia likwidacji funduszu roszczenie powoda winno być

zaspokojone poza kolejnością przewidzianą w toku likwidacji funduszu, jako wcześniej powstałe, a nie aktualizujące się w wyniku umorzenia jednostek uczestnictwa w toku likwidacji. Zgodnie z art. 82 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi z chwilą odkupienia jednostki uczestnictwa są umarzone z mocy prawa. Zatem także wobec treści tego przepisu uznać trzeba, że art. 249 tej ustawy nie odnosi się do sytuacji powoda.

Również art. 33 ust. 3 wymienionej ustawy nie ma zastosowania w niniejszej sprawie, ponieważ dotyczy on odpowiedzialności odszkodowawczej, podczas, gdy powód dochodzi zapłaty ceny za zbyte jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym.

Istotnie z brzmienia § 17 statutu funduszu wynika, że koszty działalności funduszu są pokrywane przez (...) Spółkę Akcyjną z (...) w W., jednak norma ta nie może stanowić podstawy zwolnienia pozwanego od odpowiedzialności za odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Rozliczenia funduszu z wymienionym Towarzystwem mają po pierwsze charakter wewnętrzny, wiążący jedynie fundusz i Towarzystwo, irrelevantny prawnie dla powoda. Natomiast normą nadrzędną i powszechnie obowiązującą są art. 359 k.c. i art. 481 § 1 k.c. Skoro źródłem odpowiedzialności pozwanego jest zobowiązanie cywilnoprawne, do jej oceny należy konsekwentnie stosować przepisy dotyczące odpowiedzialności kontraktowej. Tym samym uprawnienie wierzyciela do dochodzenia odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia wynika z ustawy czyli z art. 481 § 1 k.c., który przewiduje sankcję dla dłużnika z tytułu opóźnienia w spełnieniu świadczenia. Zatem po myśli art. 359 § 1 k.c. możliwość żądania odsetek w takim wypadku przewiduje ustawa.

Z tych względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku na mocy art. 385 k.p.c. oraz art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. W skład kosztów postępowania apelacyjnego należnych powodowi weszło wynagrodzenie jego pełnomocnika procesowego obliczone zgodnie z § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra (...) z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (8 100 zł). Brak jest uzasadnienia dla zastosowania art. 102 k.p.c., ponieważ na skutek postawy pozwanego powód został zmuszony do wystąpienia na drogę sądową, co wiązało się dla niego z określonymi wydatkami, które wobec wygranej winien mieć zwrócone.

Dagmara Olczak-Dąbrowska Dorota Markiewicz Beata Byszewska